

“Maksājuma rīkojuma” procedūras - Bulgārija

SATURS

- 1 Maksājuma rīkojuma procedūra
 - 1.1 Procedūras darbības joma
 - 1.1.1 Uz kādām prasībām procedūra attiecas (piemēram, tikai uz naudas prasībām, tikai uz līgumpamatotām prasībām utt.)?
 - 1.1.2 Vai prasību summai ir maksimālais apmērs?
 - 1.1.3 Procedūras izmantošana ir obligāta vai izvēles?
 - 1.1.4 Vai procedūru var piemērot, ja atbildētājs dzīvo citā dalībvalstī vai trešā valstī?
 - 1.2 Kompetentā tiesa
 - 1.3 Oficiālās prasības
 - 1.3.1 Vai jāizmanto standarta veidlapas? Ja jā – kur var saņemt šādu veidlapu?
 - 1.3.2 Vai mani jāpārstāv advokātam?
 - 1.3.3 Cik sīki izklāstītam jābūt prasības pamatojumam?
 - 1.3.4 Vai jāiesniedz rakstiski prasības pierādījumi? Ja jā – kādus dokumentus atzīst par pierādījumu?
 - 1.4 Pieteikuma noraidīšana
 - 1.5 Apelācijas sūdzības
 - 1.6 Paziņojums par iebildumu
 - 1.7 Paziņojuma par iebildumu sekas
 - 1.8 Paziņojuma par iebildumu neesamības sekas
 - 1.8.1 Kas jādara, lai panāktu izpildāmu tiesas lēmumu?
 - 1.8.2 Vai šis lēmums ir galīgs, vai arī atbildētājam ir dota iespēja lēmumu pārsūdzēt?

1 Maksājuma rīkojuma procedūra

Civilprocesa kodeksa (valsts oficiālais izdevums Nr. 59, 2007. gada 20. jūlijs, spēkā no 2008. gada 1. marta, grozīts ar valsts oficiālo izdevumu Nr. 42/2009, pēdējie grozījumi izdarīti ar valsts oficiālo vēstnesi Nr. 13/2017) XXXVIII nodaļā “Maksājuma rīkojuma procedūra” ir paredzēta vienkāršota procedūra, ar kuras starpniecību prasītājs var pieprasīt savas prasības izpildi, ja atbildētājs prasību, visticamāk, neapstrīdēs.

1.1 Procedūras darbības joma

1.1.1 Uz kādām prasībām procedūra attiecas (piemēram, tikai uz naudas prasībām, tikai uz līgumpamatotām prasībām utt.)?

Kreditors var pieprasīt maksājuma rīkojuma izdošanu par šādām prasībām:

- finanšu prasības vai prasības par atvietojamām lietām, ja prasība ir rajona tiesas jurisdikcijā;
- tāda kustama īpašuma nodošana, kuru parādnieks saņēmis ar nosacījumu, ka tas ir jāatdod, vai kurš ir iekļāts, vai kuru parādnieks nodevis tālāk ar nosacījumu, ka tas jānodod atpakaļ tā rīcībā, ja prasība ir rajona tiesas jurisdikcijā.

Turklāt saskaņā ar skaidri formulēto Civilprocesa kodeksa (CPK) 417. pantu prasītājs var pieprasīt maksājuma rīkojuma izdošanu arī tad, ja prasība neatkarīgi no tās summas attiecas uz:

- administratīvu aktu, saskaņā ar kuru izpildes atzīšana ir uzticēta civillietu tiesām;

- dokumentu vai izrakstu no grāmatvedības dokumentiem, ar kuru pamato valdības iestāžu, pašvaldību un banku prasības;
- aktu, nolīgumu vai cita veida līgumu ar notāra apliecinājumu par parakstiem un atsauci uz tajā noteiktajām saistībām samaksāt naudu vai nodot citas atvietošanas lietas, kā arī jebkādiem pienākumiem nodot konkrētu īpašumu;
- izrakstu no ķīlu reģistra par reģistrētu nodrošinājumu un izpildes sākšanu — attiecībā uz iekļāto aktīvu nodošanu;
- izrakstu no ķīlu reģistra par reģistrētu pārdošanas līgumu, paturot īpašumtiesības, līdz tiek samaksāta cena, vai nomas līgumu — attiecībā uz pārdotu vai nomātu aktīvu atpakaļatdošanu;
- ķīlas līgumu vai hipotēkas aktu atbilstoši Saistību un līgumu likuma 160. pantam un 173. panta 3. punktam;
- spēkā esošu aktu, ar kuru pamato privātu, valsts vai pašvaldības prasību, ja tās izpilde notiek atbilstoši Civilprocesa kodeksā paredzētajai procedūrai;
- paziņojumu par nodokļa parādu;
- vekseli, pārvedu vekseli vai tam līdzvērtīgu vērtspapīru, kā arī obligāciju vai tās kuponus.

Ja pieteikumam saskaņā ar CPK 417. pantu ir pievienots dokuments, uz kuru ir atsauce prasībā, kreditors var prasīt, lai tiesa izdod rīkojumu par tūlītēju izpildi vai izpildrakstu.

1.1.2 Vai prasību summai ir maksimālais apmērs?

Ja prasības izcelsme ir kāds no CPK 417. pantā paredzētajiem aktiem, tās summai nepiemēro maksimālo ierobežojumu.

Atbilstoši pārējiem noteikumiem par finanšu prasībām, prasībām par atvietojamām lietām vai kustama īpašuma nodošanu maksājuma rīkojumu var izdot tikai tad, ja prasība ir rajona tiesas jurisdikcijā. Rajona tiesa atbild par prasībām civillietās un komerclietās, ja to summa ir līdz BGN 25 000, un visām prasībām par uzturlīdzekļu piedziņu, darba strīdiem, kā arī prasībām, kas izriet no paziņojuma par nodokļa parādu.

1.1.3 Procedūras izmantošana ir obligāta vai izvēles?

Procedūras izmantošana nav obligāta. Pat ja pastāv priekšnosacījumi maksājuma rīkojuma izdošanai, prasītājam nav pienākuma izvēlēties šo aizstāvības procedūru, un viņš(-a) var ierosināt prasību atbilstoši vispārējai prasību procedūrai.

1.1.4 Vai procedūru var piemērot, ja atbildētājs dzīvo citā dalībvalstī vai trešā valstī?

Maksājuma rīkojumu neizdod, ja parādnieka pastāvīgā adrese un parastā dzīvesvieta vai mītne vai darījumdarbības vieta neatrodas Bulgārijas Republikas teritorijā.

1.2 Kompetentā tiesa

Pieteikumu iesniedz rajona tiesai, kas atbilst parādnieka pastāvīgajai adresei vai mītnes vietai, un tiesai ir trīs dienas laika, lai veiktu vietējās jurisdikcijas oficiālu pārbaudi. Ja tiesa uzskata, ka lieta nav tās jurisdikcijā, tā nosūta lietu atbilstošajai tiesai.

1.3 Oficiālās prasības

1.3.1 Vai jāizmanto standarta veidlapas? Ja jā – kur var saņemt šādu veidlapu?

Obligāti jāizmanto pieteikuma veidlapas, ko apstiprinājis tieslietu ministrs. Pieteikumi ir iekļauti pielikumā 2008. gada 20. februāra Noteikumiem Nr. 6 par maksājuma rīkojumu veidlapu, maksājuma rīkojuma izdošanas pieteikumu un citu ar maksājuma rīkojuma procedūru saistītu un tieslietu ministra izdotu dokumentu apstiprināšanu.

1.3.2 Vai mani jāpārstāv advokātam?

Nav obligāti.

1.3.3 Cik sīki izklāstītam jābūt prasības pamatojumam?

Pieteikumā jābūt izklāstītiem apstākļiem, kas ir prasības pamatā, un prasījuma būtībai.

1.3.4 Vai jāiesniedz rakstiski prasības pierādījumi? Ja jā – kādus dokumentus atzīst par pierādījumu?

Nav vajadzības pievienot pieteikumam pierādījumus prasības pamatošanai. Prasītājs var pievienot šādus pierādījumus, bet viņam(-ai) nav pienākuma to darīt, jo procedūras mērķis ir tikai pārbaudīt, vai prasība nav apšaubāma. Ir pietiekami, ka prasītājs uztur savu prasību. Ja parādnieks apstrīd maksājuma rīkojumu, prasības esību pārbauda prasību procedūrā. Pieteikumam jāpievieno pilnvara, ja pieteikumu iesniedz pārstāvis, kā arī apliecinājums par zīmognodevu samaksu un, ja piemērojams, juridisko izdevumu segšanu.

1.4 Pieteikuma noraidīšana

Pieteikumu par maksājuma rīkojuma izdošanu noraida šādos gadījumos:

- ja prasība neatbilst CPK 410. panta prasībām, proti, tā neattiecas uz naudas summas samaksu vai atvietojamām lietām par summu līdz BGN 25 000 vai uz CPK 410. panta 1. punkta 2. apakšpunktā minētās kategorijas kustamu mantu; arī tad, ja pieteikums neatbilst pareizības prasībām, tas tiek tieši noraidīts. Tikai izņēmuma gadījumos, ja prasītājs nav izmantojis apstiprināto pieteikuma veidlapu vai ir izmantojis neatbilstošu veidlapu, tiesa sniedz norādījumus novērst šo neatbilstību, paziņojumam pievienojot atbilstošu veidlapu (CPK 425. panta 2. punkts);
- ja prasība ir pretrunā tiesību aktiem vai labiem tikumiem;
- ja parādnieka pastāvīgā adrese vai mītne neatrodas Bulgārijas Republikas teritorijā vai ja viņa(-s) parastā dzīvesvieta vai mītne vai darījumdarbības vieta neatrodas Bulgārijas Republikas teritorijā.

1.5 Apelācijas sūdzības

Maksājuma rīkojumu puses nevar pārsūdzēt, izņemot tā daļu, kas attiecas uz izdevumiem. Rīkojumu, ar kuru pilnībā vai daļēji noraida pieteikumu, prasītājs var pārsūdzēt attiecīgajā apgabaltiesā ar privātu apelācijas sūdzību, par kuras izsniegšanu kopiju neizsniedz. Pārsūdzēt var arī rīkojumu par tūlītēju izpildi, ko tiesa izdevusi, pamatojoties uz dokumentu, kurš iesniegts atbilstoši CPK 417. pantam. Privāta apelācijas sūdzība pret rīkojumu par tūlītēju izpildi jāiesniedz kopā ar iebildumu pret izdoto maksājuma rīkojumu, un to var pamatot tikai ar apsvērumiem, kas izriet no aktiem saskaņā ar CPK 417. pantu.

1.6 Paziņojums par iebildumu

Kad parādnieks ir saņēmis maksājuma rīkojumu, viņš(-a) var iesniegt rakstisku iebildumu divu nedēļu laikā. Iebildums CPK 414. panta nozīmē ir jebkāds dokuments, kura saturā tiek iebilsts pret izpildi, jebkāda veida nepieņemšana, jebkāds paziņojums, no kura ir skaidri saprotams, ka parādnieks nevēlas maksāt. Ir skaidri noteikts, ka nav vajadzības pamatot iebildumu.

1.7 Paziņojuma par iebildumu sekas

Ja parādnieks savlaicīgi iesniedz iebildumu, tiesa informē prasītāju, ka viņš(-a) viena mēneša laikā var ierosināt tiesvedību savas prasības pamatošanai, samaksājot atlikušo zīmognodevu. Ja prasītājs noteiktajā termiņā neiesniedz pierādījumus par tiesvedības ierosināšanu, tiesa maksājuma rīkojumu vai tā daļu, par kuru nav ierosināta tiesvedība, atzīst par spēkā neesošu.

1.8 Paziņojuma par iebildumu neesamības sekas

1.8.1 Kas jādara, lai panāktu izpildāmu tiesas lēmumu?

Saskaņā ar CPK 416. pantu, ja noteiktajā termiņā netiek iesniegts iebildums vai ja iebildums tiek atsaukts, maksājuma rīkojums stājas spēkā, un uz tā pamata tiesa izdod izpildrakstu, ko attiecīgi norāda rīkojumā.

1.8.2 Vai šis lēmums ir galīgs, vai arī atbildētājam ir dota iespēja lēmumu pārsūdzēt?

Parādnieks, kuram ir liegta iespēja apstrīdēt prasību, viena mēneša laikā no brīža, kad viņš(-a) uzzinājis(-usi) par maksājuma rīkojumu, var celt iebildumu apelācijas tiesai, ja:

- maksājuma rīkojums nav izsniegts pienācīgā kārtībā;
- maksājuma rīkojums nav izsniegts viņam(-ai) personīgi, un rīkojuma izsniegšanas dienā viņa(-as) pastāvīgā dzīvesvieta nav bijusi Bulgārijas Republikas teritorijā;
- viņš(-a) īpašu neparedzētu apstākļu dēļ nav savlaicīgi informēts(-a) par rīkojuma izsniegšanu;
- viņš(-a) nav iesniedzis(-gusi) iebildumu tādu īpašu neparedzētu apstākļu dēļ, kurus nav bijis iespējams pārvarēt.

Šāda iebilduma iesniegšana neaptur rīkojuma izpildi, bet pēc parādnieka lūguma un ja viņš iesniedz atbilstošu nodrošinājumu, tiesa var apturēt izpildi.

Tiesa pieņem iebildumu, ja ir konstatēta iepriekš uzskaitīto priekšnosacījumu pieejamība. Ja apelācijas tiesa pieņem iebildumu, jo parādnieka pastāvīgā dzīvesvieta vai mītne neatrodas Bulgārijas Republikas teritorijā vai pastāvīgā dzīvesvieta vai darījumdarbības vieta neatrodas Bulgārijas Republikas teritorijā, tad tā atzīst maksājuma rīkojumu un par to izdoto izpildrakstu par spēkā neesošiem. Citos gadījumos, ja apelācijas tiesa pieņem iebildumu, tā aptur izdotā rīkojuma izpildi un nodod lietu atpakaļ rajona tiesai, informējot prasītāju, ka viņš(-a) viena mēneša laikā var ierosināt tiesvedību par savu prasību, samaksājot atlikušo zīmognodevu.

Turklāt parādnieks prasību procedūrā var apstrīdēt prasību, par kuru izdots maksājuma rīkojums, ja tiek konstatēti lietā būtiski jauni fakti vai rakstiski pierādījumi, kas viņam(-ai) nevarēja būt zināmi iebilduma iesniegšanas termiņā vai ko viņš(-a) nevarēja iegūt minētajā termiņā. Tiesvedību var ierosināt trīs mēnešu laikā no dienas, kad jaunais apstāklis kļuvis zināms parādniekam, vai no dienas, kad viņš(-a) ir varējis(-us) iegūt jaunus rakstiskus pierādījumus, bet ne vēlāk kā vienu gadu no prasības piespiedu piedziņas beigām.

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lapa atjaunināta: 24/07/2018